

In de algemene commissie voor Jeugdzorg bestond er bij enkele fracties behoefte een aantal vragen en opmerkingen voor te leggen aan de staatssecretaris van Veiligheid en Justitie over de brief van 21 mei 2012 inzake de Werkdruk van kinderrechters (29 279, nr. 146).

De voorzitter van de commissie,
Arib

Adjunct-griffier van de commissie,
Sjerp

Inhoudsopgave

- I. Vragen en opmerkingen vanuit de fracties
- II. Reactie van de staatssecretaris

I. Vragen en opmerkingen vanuit de fracties

Vragen en opmerkingen van de VVD-fractie

De leden van de VVD-fractie hebben met interesse kennisgenomen van de brief van de staatssecretaris van Veiligheid en Justitie van 21 mei 2012 betreffende de werkdruk van kinderrechtshouders. Deze leden hebben een aantal vragen aan de staatssecretaris.

Genoemde leden zouden graag willen weten of de indruk bestaat of dat er signalen zijn dat kinderrechtshouders eigenlijk meer tijd aan een zaak willen besteden dan zij feitelijk (kunnen) doen? Hoeveel tijd besteden kinderrechtshouders gemiddeld aan een zaak, uitgesplitst in rechtbank en hof? Hoe staat dit in verhouding tot de andere familierechtzaken? Wat kost een gemiddelde zaak van een kinderrechtshouder bij de rechtbank?

Vragen en opmerkingen van de CDA-fractie

De leden van de CDA-fractie hebben met interesse kennisgenomen van de brief van de staatssecretaris van Veiligheid en Justitie van 21 mei 2012. De toezegging over de werkdruk van kinderrechtshouders was gedaan in de context van het belang van het kijken naar feiten in de terechtzitting. Over dit aspect lezen de leden van de CDA-fractie in de brief echter niets terug. Wel concludeert de staatssecretaris dat er geen signalen zijn dat de werkdruk onaanvaardbaar hoog is. Deze leden vragen op basis van welke informatie deze conclusie is getrokken. Het kan zijn, dat de meeste kinderrechtshouders van mening zijn, dat zij voldoende tijd hebben om iedere zaak goed te behandelen. Het kan echter ook zijn, dat de kinderrechtshouders vinden, dat zij te weinig tijd hebben, maar dat niet massaal en voortdurend aan de voorzitter melden.

De ervaren werkdruk is een wezenlijk andere zaak dan de vraag op welke wijze het onderzoek naar de feiten plaatsvindt in de civiele kindbescherming. Daar ging het eerst en vooral over in het algemeen overleg inzake de Kwaliteit van de Jeugdzorg/Macht van de gezinsvoogd. Dat betreft niet alleen de kinderrechtshouder, maar ook de raad voor de kindbescherming en het bureau jeugdzorg (AMK en jeugdbescherming). Regelmatig zijn er signalen van onder meer ouders, dat de Raad voor de Kinderbescherming en het bureau jeugdzorg stellen, dat zij geen «waarheidsvinding» en geen feitenonderzoek doen.

Genoemde leden vinden het essentieel dat ingrijpende beslissingen over minderjarigen gebaseerd zijn op concreet waarneembare gebeurtenissen en omstandigheden. De aanname is toch juist, dat de kinderrechtshouder de taak heeft om te onderzoeken op welke feiten de rekestten zijn gebaseerd, met name waar de ouders en/of de minderjarige de stellingen van de instanties betwisten. Graag een reactie op dit punt van de staatssecretaris. Voor de leden van de CDA-fractie is het daarom de vraag op welke wijze de kinderrechtshouders de gestelde feiten toetsen en wegen, en in welke situaties zij nader feitenonderzoek gelasten. Wanneer blijkt dat kinderrechtshouders geen of nauwelijks feitenonderzoek doen of gelasten, dan is de vraag of dit samenhangt met de beperkte tijd die de kinderrechtshouder heeft voor een zaak. Daarom hebben deze leden nog de volgende vragen. Zij willen graag dat de staatssecretaris in zijn antwoorden inzicht geeft in de wijze waarop het feitenonderzoek in de civiele kindbescherming (verzoeken om maatregelen van kindbescherming) wordt uitgevoerd door het Advies- en Meldpunt Kindermishandeling (AMK), de Raad voor

de Kinderbescherming, de jeugdbescherming en de (kinder)rechter? Ook vragen deze leden hoe de eenheid in het onderzoek en de weging van de feiten is gewaarborgd. Op welke wijze is ook gewaarborgd, dat de kinderrechter voldoende tijd en mogelijkheden heeft om tegenwicht te bieden ten opzichte van de betrokken instanties? De leden van de CDA-fractie zien graag dat de staatssecretaris nader onderzoek op deze punten laat uitvoeren.

Vragen en opmerkingen van de SP-fractie

De leden van de SP-fractie hebben kennisgenomen van de brief van de staatssecretaris van Veiligheid en Justitie van 21 mei 2012 naar aanleiding van een toezegging tijdens het algemeen overleg inzake de kwaliteit van de Jeugdzorg/Macht van de gezinsvoogd dat de Kamer zal worden geïnformeerd of er bij de Raad voor de Rechtspraak «binnen de sectoren niet een nadere prioriteitsstelling moet plaatsvinden, zodat er meer tijd vrijkomt voor deze moeilijke zaken voor de kinderrechter.» De vraag die bij genoemde leden rijst is wat het antwoord is op de vraag over de prioriteitsstelling. De staatssecretaris leek in het debat te suggereren het eens te zijn met genoemde leden om kinderrechters meer tijd en minder werkdruk te geven. Deze leden vragen op welke wijze de staatssecretaris een andere indruk heeft gewekt bij de Raad voor de Rechtspraak dan ten opzichte van de commissie jeugdzorg, omdat de brief van de staatssecretaris een andere sfeer ademt.

Feitelijk komt de brief er op neer dat er in de praktijk weinig geklaagd wordt bij de gerechtshoven en dat er daarom geen probleem met de werkdruk zou zijn. Maar is dit hoe het werkt? Zo lang er niet al te luidruchtig wordt geklaagd zal het wel acceptabel zijn, is dat de redenering? Vindt de staatssecretaris het niet zijn taak ook zelfstandig in de gaten te houden of rechters voldoende tijd hebben om zorgvuldig recht te spreken, zeker ook in zulke belangrijke zaken als ondertoezichtstellingen en uithuisplaatsingen?

De leden van de SP-fractie hebben de indruk dat veel kinderrechters hun verzoek om meer tijd niet eens meer voorleggen aan de gerechtshoven, omdat ze dat in het verleden al eerder gedaan hadden, zonder resultaat. Wat is de reactie van de staatssecretaris daarop?

Tevens hebben de leden van de SP-fractie de indruk dat het probleem onverkort aanwezig is. Zij vragen de staatssecretaris in te gaan op het voorbeeld van een rechter die een half uur de tijd heeft om twee zaken te behandelen met twee minderjarigen die gehoord moeten worden, beide verlenging ondertoezichtstelling (ots) en verlenging uithuisplaatsing (waarvan 1 gesloten jeugdzorg) en met weerstand bij kinderen en ouders. De rechter zegt: «Dit gaat gegarandeerd niet lukken». Vindt de staatssecretaris dit verantwoord?

Meer in het algemeen vragen deze leden of een half uur per zaak niet toch al te kort is, ook in verband met het voorbereiden en nakijken van een zaak. Dit gaat ten koste van de zorgvuldigheid, het noodzakelijke overleg, of de goede motivering van de beschikkingen etc. Zeker voor minder ervaren kinderrechters is dit een groot probleem. Graag een reactie van de staatssecretaris op dit punt.